

Historia filozofii polskiej

Wykład 5. Teoria poznania i logika na Akademii
Krakowskiej

Dr Magdalena Płotka

E-mail: magdalenaplotka@gmail.com

Kondycja teorii poznania w XV i XVI wieku

- W XIV i XV wieku znacznie wzbogacił się dział refleksji teoriopoznawczej;
- Zbiór poruszanych w tym czasie zagadnień epistemologicznych był już dosyć znaczny, mimo że wtedy nie istniała jeszcze osobna nauka zwana teorią poznania.
- Do takiego przestawienia refleksji filozoficznej w poważnej mierze przyczynił się wzmagający się w późnym **średniowieczu kryzys racjonalizmu i metafizyki.**
- Filozofia nowożytna nie dokonała w tym przypadku żadnego ostrego przełomu. Stanowiła w pewnym sensie raczej kontynuację tradycji teoriopoznawczej bardziej zaakcentowanej i wyraźniej sformułowanej w XIV i XV wieku

Główni polscy
„metaepistemologowie”

Jan z Ziębic

Piotr z Seinna

Jan Orient

Jan z Głogowa

Dzieje logiki w Krakowie

```
graph TD; A[Dzieje logiki w Krakowie] --- B[Epoka supremacji dialektyki – stawiano wnioskowanie dialektyczne ponad inne formy wnioskowania – Burydanizm sprzed 1460 r.]; A --- C[Idee via antiqua i humanizmu];
```

Epoka supremacji
dialektyki – stawiano
wnioskowanie
dialektyczne ponad inne
formy wnioskowania –
Burydanizm sprzed 1460 r.

Idee via antiqua i
humanizmu

Podział doktrynalny logików krakowskich

Szkotyizm	Realizm
Jan ze Stobnicy	Jan z Głogowa
	Michał z Biestrzykowa
	Michał z Wrocławia

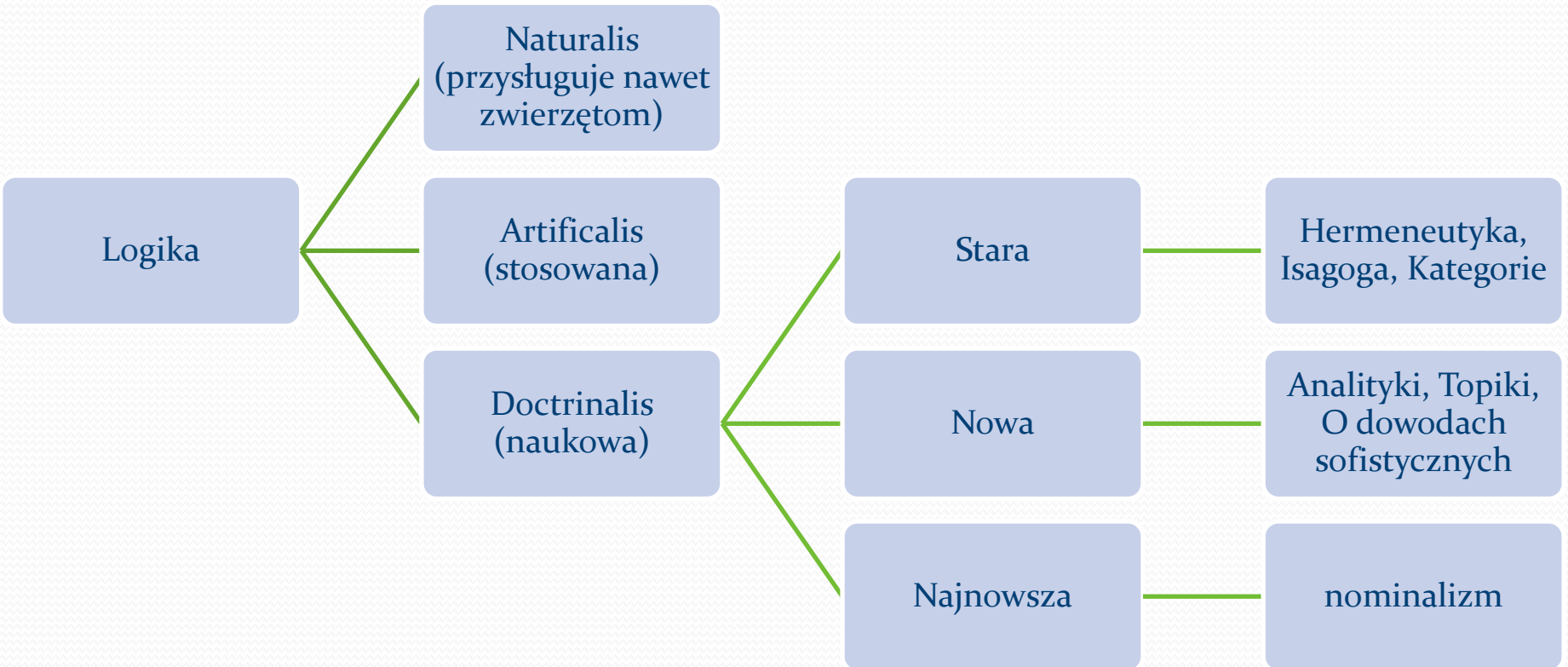
Charakterystyka logiki krakowskiej

Rodzima twórczość logiczna rozpoczęła się od logiki starej

Na pierwszym planie były zagadnienia teoriopoznawcze, zepchnięto na drugi plan logikę formalną i logikę języka;

Przede wszystkim zainteresowania semantyczne

Podziały logiki według Benedykta Hessego

Podsumowanie

- Logika w Krakowie była przede wszystkim teorią poznania
- Supremacja dialektyki zarówno w czysto teoriopoznawczych badaniach, jak i logicznych
- Odejście od arystotelesowskiego modelu epistemologicznego i logicznego
- Logika stosowana!